

Den 5. april 2017

Referat af
41. møde i Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet)
onsdag den 1. marts 2017

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Status og proces for arbejdet og løbende inddragelse af arbejdsmarkedets parter v/formanden for Ekspertgruppen for voksen -, efter – og videreuddannelse Stina Vrang Elias, administrerende direktør i Tænk tanken DEA
Herefter: Spørgsmål - og input fra VEU-rådet til ekspertgruppen
3. TEMA-drøftelse: Digital læring og afprøvning i AMU-systemet
 - Oplæg v/Niels Henrik Helms, Vidensemergens
 - Oplæg v/sekretariatschef Per Clausen og projektleder Erik Nørgård, Uddannelsesnævnet
 - Spørgsmål til oplægsholderne og drøftelse i VEU-rådet
4. Meddelelser fra formanden
 - Høringer og udtalelser siden sidst
5. Foreløbigt udkast til årshjul for VEU-rådets møder i 2017
6. Ansøgning fra Efteruddannelsesudvalget for Handel, Administration, Kommunikation og Ledelse (HAKL) om godkendelse af FKB 2748 Administration og assistance i tandklinikken
7. Forbrug og aktivitet på erhvervsrettet og almen VEU i 2016
8. Status for takstanalysen
9. Eventuelt

Til stede: Kjeld Møller Pedersen (formand), Anne Bruvik-Hansen, Thomas Felland, Pia Maul Andersen, Claus Eskesen, Per Paaskesen, Martin Grønbæk Jensen, Gerda Thomassen, Per Hansen, Martin Liebing Madsen, Niels Henriksen, Christoffer Jørgensen, John Meinert Jacobsen, Jannik Bay, Rasmus Enemark, Lone Folmer Berthelsen, Ilkay Aztout, Niels Henning Holm Jørgensen, Lise Aaen, Kristine Wiberg Plougsgaard, Kasper Munk Rasmussen, Michael Kaas-Andersen, Hanne Pontoppidan, Mia Aistrup, Signe Tychsen Philip, Anne Elkjær (sekretær).

Fra Undervisningsministeriet: Lisbeth Bang Thorsen, Jens Krogstrup, Lisbeth Halmø Nørholm, Mette Lyshøj, Michelle Adrian, Mette Hartvig, Kasper Warrer, Jakob Lylloff Henriksen, Kristian Ørnsholt.

Afbud fra: Ejner K. Holst, Benny Yssing, Gerda Thomassen, Charlotte Netterstrøm, Tina Voldby, Jakob Krohn-Rasmussen, Thomas Christensen, Helle Osmer Clausen.

Formanden bød indledningsvist velkommen til Mai Aistrup, ny tilforordnet fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) og til Thomas Felland, der afløser Anne Bruvik-Hansen som medlem fra LO.

Ad 1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

Ad 2. Status og proces for arbejdet og løbende inddragelse af arbejdsmarkedets parter v/formanden for Ekspertgruppen for voksen -, efter – og videreuddannelse Stina Vrang Elias, administrerende direktør i Tænk tanken DEA Herefter: Spørgsmål - og input fra VEU-rådet til ekspertgruppen

Formanden bød velkommen til formanden for ekspertgruppen, Stina Vrang Elias, og henviste til, at formandsskiftet havde betydet, at det planlagte møde i december blev aflyst.

Stina Vrang Elias gjorde rede for status i arbejdet i Ekspertgruppen, herunder nævnte hun, at der findes meget materiale på området i forvejen, men at ekspertgruppen også selv har igangsat nogle analyser, at det måske er muligt at skubbe afleveringen af Ekspertgruppens anbefalinger lidt længere end til udgangen af maj, at det er vanskeligt at have en forventning om, at Ekspertgruppen kan komme rundt i alle hjørner af det meget omfattende kommissorium, at der ikke bliver tale om én model – men flere løsninger, der kan indgå i de efterfølgende trepartsforhandlinger, at det er vigtigt, at der kan tænkes stort – men samtidig beholde det, der virker, at det er vigtigt at få et mere sammenhængende hele mellem arbejde og uddannelse – og at der tages udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov.

Hun glædede sig til at lytte til de synspunkter, som VEU-rådet kan komme med. Det er vigtigt med dialog og at lytte, og hun glædede sig til at lytte til rådets input til Ekspertgruppen.

DA kvitterede for det spændende arbejde, der var igangsat, og fremhævede at det er vigtigt at tage udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov og i, hvordan der kan skabes øget efterspørgsel på AMU, at se på forsyningssikkerheden/udbud, og at der bliver tale om større fleksibilitet i forhold til virksomhedernes behov.

Repræsentanten fra AOF, Danmark, henviste til PIAAC-undersøgelsen, der viste, at alt for mange ikke har tilstrækkelige almene forudsætninger, og at det er vigtigt at kunne motivere.

Repræsentanten fra Danske Erhvervsskoler og Gymnasier fandt ligeledes, at udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov er vigtigt, samt at der er behov for yderligere fleksibilitet. Det er vigtigt, at man i højere grad responderer hurtigt på opståede behov, hvilket der dog i forvejen er typisk for AMU-systemet. Hovedproblemet ligger i de stive strukturer og rammer. Endelig er dokumentation af kompetencer et vigtigt emne, så det er nemmere at sammensætte forløb..

FTF fandt, at det var et godt at tage udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov. Han henviste til, at incitamentsstrukturen ikke altid er gode. Der skal ses såvel på grunduddannelsen og diplomuddannelserne.

LO var enige i, at udgangspunktet er arbejdsmarkedets behov. Og så er det vigtigt at se på, om man kan fjerne nogle af barriererne mellem forskellige niveauer. Det er vigtigt, at systemet bliver mere efterspørgselsrettet, men tilbuddene skal også adresseres og formidles. Der vil også blive behov for en mere struktureret voksen – og virksomhedsvejledning end tilfældet er i dag. Endelig er det vigtigt at se på, hvad der virker godt i dag, så barnet ikke bliver smidt ud med badevandet.

LO fandt endvidere, at det er vigtigt, at når man tænker i et nyt system, tænker helt fra FVU til diplomuddannelser – og altså at tænke såvel vertikalt som horisontalt. Det er også vigtigt at tænke beskæftigelses – og erhvervssystemerne ind i et nyt koncept. Det er afgørende at få en ny dynamik i gang og ikke kun lave lappeløsninger.

Formanden takkede Stina Vrang Elias for oplæg og takkede rådet for indlæggene, der nu er givet videre til Ekspertgruppen. VEU-rådet vil få lejlighed til at drøfte Ekspertgruppens anbefalinger – formentlig på sit møde i juni måned.

Ad 3. TEMA-drøftelse: Digital læring og afprøvning i AMU-systemet

- **Oplæg v/Niels Henrik Helms, Vidensmergens**
- **Oplæg v/sekretariatschef Per Clausen og projektleder Erik Nørgård, Uddannelsesnævnet**
- **Spørgsmål til oplægsholderne og drøftelse i VEU-rådet**

Formanden bød velkommen til oplægsholderne og henviste til, at VEU-rådet et par gange inden for de sidste par år har drøftet dette meget spændende emne. Niels Henrik Helms har lovet at sige lidt overordnet om emnet, og Uddannelsesnævnet vil tage udgangspunkt i et konkret projekt på HAKL's område.

Fra Niels Henrik Helms oplæg:

- ”Den 4. industrielle revolution” er i gang, og det bevæger sig voldsomt stærkt nu.
- Virksomhederne er mere optagede af, at deres medarbejdere møder ligesindede fra andre virksomheder, end af om uddannelsen foregår digitalt eller ej.
- I udgangspunktet kan næsten alle betjene digitale medier (Smartphones, iPads etc.).
- Hovedproblemet ligger i de basale almene færdigheder som læsning, skrivning og regning, og således ligger der udfordringer i forhold til deltagerforudsætningerne, og til at finde nye måder at få tilpasset de almene færdigheder på.
- Det er vigtigt, at lærerne får rum til tilpasningen.
- Kvaliteten er meget vigtig.

Fra Per Clausens og Erik Nørgaards oplæg:

- E-læring er et middel – men ikke målet.
- HAKL satser strategisk på digital læring. I alt 24 skoler har været involveret i de forskellige projekter om digital læring fra TUP 2014 – til 2017.
- HAKL ejer ”AMU-online, som indeholder de forskellige digitale kurser. ”AMU-online” blev gennemgået, herunder AMU-kursets forløbsplan, så der er overblik over, hvad kurset indeholder og hvilken teori, der skal læses og hvilke opgaver, der skal løses.
- Der er ligeledes udarbejdet lærervejledning for AMU-uddannelsen.
- Der er indlagt hjælp til svage læsere, der for eksempel kan få tekster læst højt.
- Det er muligt at følge den enkelte kursist i forhold til, hvornår kursisten har været logget på, hvor mange gange en test er gennemført – og med hvilket resultat.
- Der anvendes effektmåling i VisEffekt, hvilket er vigtigt.
- Det er vigtigt at understrege, at tidsstyring ikke passer sammen med digital læring.

Fra den efterfølgende drøftelse fremkom følgende synspunkter:

- Det er vigtigt, at diskussionen ikke begrænses til fjernundervisning – men dækker al digital læring.
- Det er vigtigt, at der er stor fokus på lærernes kompetencer i forhold til en udbredelse af mere digital læring.
- Der åbner sig utrolige muligheder i forhold til nye platforme og i anvendelsen af nye pædagogiske redskaber. Det gælder om at skabe nye rammer, der også kan komme til at virke i et nyt uddannelseskonscept for de voksne.
- Omkostningsstrukturen i forbindelse med digital læring er en anden end ved traditionel undervisning. Hvis potentialet i digital læring skal realiseres, er det vigtigt, at rammerne for VEU bliver tilpasset dette.
- Det er ligeledes vigtigt at tænke løbende afprøvning ind, idet nogle kan lære på kortere tid – andre på lidt længere.
- Forslag i forhold til spørgsmål om lærer kvalifikationer: dette bliver nødt til at blive løst i et skolesamarbejde, fx kunne man forestille sig et videnscenter til at understøtte den digitale læring på nationalt plan.
- Der bør være et nationalt program for digital læring – og ikke kun for AMU. Men dette vil også stille store krav til udbudsstrukturen.

Kristian Ørnsholt, STIL, oplyste, at STIL var opdragsgiver på det udkast til idékatalog fra EVA, der var udsendt til mødet. Idékataloget er nu offentliggjort på STIL's hjemmeside. En del af rådets medlemmer har været inddraget i processen med udarbejdelsen af Idékataloget. Det er tænkt som inspiration i den aktuelle debat.

LO fandt, at Idékataloget var mangelfuldt, idet der blandt andet mangler hele den industrielle del, herunder robotteknologien. Men anerkendte den som et bidrag i debatten.

Formanden takkede for en inspirerende temadrøftelse og så frem til, at der tages flere skridt i forhold til de problemfelter, der er i en kommende implementering af yderligere digitale læringsformer.

Ad 4. Meddelelser fra formanden

- Høringer og udtalelser siden sidst

Formanden henviste til det udsendte materiale.

Ad 5. Foreløbigt udkast til årshjul for VEU-rådets møder i 2017

Formanden henviste til, at årshjulet løbende undergår ændringer. Han foreslog, at den foreslåede temadrøftelse om FVU i april blev opretholdt, selvom Ekspertgruppen om bedre veje til ungdomsuddannelse nu var kommet med sine anbefalinger. Der ville komme til at være nogle grænseflader, men at det er vigtigt at understrege, at den nye foreslåede uddannelse gælder for de unge op til 30 år. Der vil stadig være behov for de kendte tilbud til den "voksne" målgruppe.

Formanden konstaterede, at VEU-rådet tilsluttede sig det foreløbige udkast til årshjul.

Repræsentanten fra Uddannelsesforbundet appellerede til, at VEU-rådet udtrykker sin bekymring overfor undervisningsministeren i forhold til, om det vil være muligt at opretholde et fornuftigt landsdækkende udbud af AVU – udenfor den nye institution – til brug for de voksne. Hun opfordrede til, at dette spørgsmål bliver overvejet i rådets forretningsudvalg, hvis nu det viser sig, at regeringen hurtigt kommer med sit udspil.

Ad 6. Ansøgning fra Efteruddannelsesudvalget for Handel, Administration, Kommunikation og Ledelse (HAKL) om godkendelse af FKB 2748 Administration og assistance i tandklinikken

Formanden henviste til det udsendte materiale og konstaterede, at rådet støtter en godkendelse af den ansøgte FKB 2248 Administration og assistance i tandklinikken samt det foreslåede udbud.

Ad 7. Forbrug og aktivitet på erhvervsrettet og almen VEU i 2016

Kasper Warrer oplyste, at der i notatet er der anført et fald på 7 % indenfor den ordinære aktivitet på AMU – dette er desværre retteligen 9 %. Herudover forklarede han forskellen på "forbrugsprocenten" og "trækprocenten". Forbrugsprocenten vedrører, hvor stor en andel af bevillingen på finansloven, der er blevet afholdt. Trækprocenten vedrører VEU-godtgørelsen, og hvor stor en andel af den faktiske aktivitet, der er trukket VEU-godtgørelse for. Han understregede derudover, at betegnelsen trækprocent for forbruget på VEU-godtgørelsen kun kan være en indikator, og aldrig kan blive 100 %, da der altid vil være nogen, der ikke er berettigede til at få godtgørelse, fx pga. kravet om 14 dages beskæftigelse.

LO appellerede til, at ministeriet nærmere undersøger baggrunden for, at der ikke bliver trukket mere VEU-godtgørelse, end der gør. Undersøgelsen kan bl.a. se på, hvem der har søgt (og er berettiget) eller hvem er tilmeldt, og ikke får udløst VEU-godtgørelse.

DA erklærede sig enig i ønsket om en sådan undersøgelse.

Kasper Warrer gav tilsagn om, at ministeriet overvejer, hvordan man kan skaffe flere oplysninger til veje.

Repræsentanten fra Danske Regioner ønskede oplyst, hvorfor det lige er aktiviteten på IT-fagene, der er faldet så drastisk.

Kasper Warrer henviste til, at aktivitetsændringerne gennem årene ikke er direkte sammenlignelige, da fx en stor del af aktiviteten indenfor IT er flyttet til ”Fælleskataloget”.

Repræsentanten fra AOF, Danmark, henviste til, at fremgangen i brugen af FVU bl.a. viser, at nogle institutioner/driftsoverenskomstparter har formået at knække nøden i forhold til FVU. Han gav tilsagn om at bidrage med input, hvis der er behov for at VEU-rådet skriver til ministeren herom.

DA roste i ø. materialet for de tidslinjer, der var medtaget i notatet. **DA** konstaterede herudover, at forsøgsordningen fra vækstpakken 2014 for dem med en videregående uddannelse udløber med udgangen af 2017. Han fandt, at der var behov for en drøftelse af fremtiden for denne målgruppe.

Repræsentanten fra Danske Erhvervsskoler og Gymnasier bakkede op om dette.

Kasper Warrer henviste til, at udløb af initiativer fra vækstpakke 2014 bør tages op i forbindelse med drøftelser om udmøntning af de 30 mio. kr. fra trepartsforhandlingerne, som netop er afsat som opfølgning på vækstpakken.

Ad 8. Status for takstanalysen

LO undrede sig over, at der til dette møde kun er annonceret en mundtlig orientering, og at rådet ikke får forelagt et revideret notat i forhold til det, der blev drøftet på rådets december-møde. På dette møde ønskede rådet, at man kunne komme væsentlig dybere ned i tallene.

Kasper Warrer henviste til, at takstanalysen skal bruges som grundlag for udmøntningen pr. 1. januar 2018 af takstforhøjelserne på AMU-området – de 30 mio. fra trepartsforhandlingerne. Han oplyste, at ministeriet har vurderet, om det var muligt at komme længere ned i tallene, men har vurderet, at dette arbejde ikke ville stå mål med anstrengelserne og ikke gøre os afgørende klogere. Det havde ikke været tanken, at rådet skulle se analysen igen, men at resultatet skulle indarbejdes i finanslovsforslaget for 2018 senest i løbet af april måned.

LO bad om at se analysen igen i sin endelige form på det kommende møde. **LO** fandt, at arbejdet med input til udmøntningen af de 30 mio. kr. kan behandles for sig, da det er vigtigt, at midlerne kommer ud at virke. Men VEU-rådet har et behov for at drøfte analysen og eventuelt afgive en udtalelse til ministeren eller til ekspertgruppen.

Kasper Warrer gav tilsagn om, at notatet om takstanalysen kan drøftes i VEU-rådet på det kommende møde parallelt med finanslovsarbejdet.

Formanden konstaterede, at der var enighed om at analysen blev sat på dagsordenen til mødet den 26. april 2017.

Ad 9. Eventuelt

Formanden takkede Anne Bruvik-Hansen for et godt og behageligt samarbejde gennem 20 år i såvel VEU-rådet som i forretningsudvalget. Han fandt, at Anne Bruvik-Hansen med sin meget store viden om voksenuddannelser har kunnet spille ind i drøftelserne i rådet.

Anne Bruvik-Hansen takkede rådet, formanden og sekretariatet for samarbejdet gennem 20 år. Hun fandt, at det var vemodigt, men at hun havde besluttet sig for at gå på pension. Hun opfordrede rådet til at arbejde konstruktivt og åbent i forhold til den kommende tid, hvor det kan være muligt at tage nogle store og afgørende – og andelede - skridt i forhold til et fremtidigt uddannelsessystem for voksne. Hun håbede, at der blev lavet et system, der virkelig rykkede – og ikke blot lappeløsninger.